

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.4.2013.MRod

Gorzów Wlkp., dn. 24 czerwca 2013 r.

Pan

Zbigniew Barski

Wójt Gminy Gubin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zmianami) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Urzędzie Gminy Gubin (ul. Obrońców Pokoju 20, 66-620 Gubin).

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela oraz zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Małgorzata Rodak – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – przewodniczący zespołu kontrolnego oraz Julita Zielińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - członek zespołu kontrolnego - w dniu 25.04.2013 r., na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 143-1/2013 i nr 143-2/2013 z dnia

22 kwietnia 2013r. O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną w dniu 18.04.2013 r.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.). Funkcję Wójta Gminy Gubin od dnia 21.11.2010 r. pełni Pan Zbigniew Barski. Wójt upoważnił 2 osoby do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - Panią Krystynę Buchowicz Kierownika Referatu Finansowego, posiadającą upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji na podstawie Zarządzenia nr 48/2011 oraz Pana Dariusza Centkowskiego, Inspektora ds. realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, posiadającego upoważnienie do przekazywania do właściwego biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych na podstawie Zarządzenia nr 37/2010, jak również upoważnienie do prowadzenia postępowania z dłużnikami alimentacyjnymi na podstawie Zarządzenia nr 35/2010.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielał Pan Dariusz Centkowski – Inspektor ds. realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Skontrolowana działalność oceniono:

1. Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela – oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należytą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela, w tym celu skontrolowano 20 % dokumentacji źródłowej dłużników alimentacyjnych dla których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela i w okresie zasiłkowym 2011/2012 wierzycielom zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia.

Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy organ właściwy wierzyciela (OWW) wystąpił z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadkach o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy ? (art. 3 ust 5)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika (OWD) w stosunku do liczby wydanych decyzji przyznających prawo do świadczeń z FA.*

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji 13 dłużników alimentacyjnych ustalono, iż jednostka kontrolowana w dwóch przypadkach nie skierowała wniosku o podjęcie działań do OWD, gdyż nie znano miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, a tym samym nie znano OWD (w jednym przypadku egzekucję prowadził Sąd Okręgowy- dłużnik alimentacyjny przebywa na terenie Niemiec, w drugim przypadku dłużnik przebywa prawdopodobnie na terenie Włoch). Aczkolwiek działania wobec jednego dłużnika alimentacyjnego, mające na celu ustalenie aktualnego miejsca zamieszkania zostały podjęte dopiero w marcu 2013 r. – Pan (*). Ponadto w 3 przypadkach jednostka kontrolowana nie miała obowiązku występowania z powyższym wnioskiem, ponieważ była jednocześnie OWD i OWW. Wobec pozostałych dłużników skierowano wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Należy uznać, iż wobec 92 % dłużników objętych kontrolą jednostka wywiązała się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust.5 ww. ustawy.

- czy OWW przekazywał organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji ? (art. 3 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób organ wywiązywał się z obowiązku o którym mowa w art. 3 ust 7 ?*

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Pana Dariusza Centkowskiego - organ właściwy wierzyciela na bieżąco przekazywał wszelkie posiadane informacje komornikom sądowym, mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji np. w przypadku ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, aktualny adres był przekazywany do wiadomości komornikowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne. Złożone wyjaśnienia znajdują potwierdzenie w skontrolowanej dokumentacji – dokumentacja Pana (*).

- czy w przypadku beczynności lub wszelakich przejawach opieszałości komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu, OWW informował sąd ? (art. 3 ust 8)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

Nazwa miernika: ***czy w przypadku stwierdzenia beczynności lub opieszałości komornika kierowano informację do sądu ?***

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień do protokołu przez Pana Dariusza Centkowskiego -w trakcie okresu świadczeniowego nie stwierdzono opieszałości lub beczynności komornika, w związku z czym nie zachodziły przesłanki uzasadniające złożenie takiej informacji do sądu.

- czy OWW wytaczał powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia alimentacyjne ? (art. 7 ust 1)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: ***czy jednostka kontrolowana wytaczała powództwa na rzecz obywateli ?***

W kontrolowanym okresie jednostka nie wytaczała powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli. Organ udzielał niezbędnej pomocy formalnej i prawnej klientom w sprawach o roszczenia alimentacyjne i nie zachodziła konieczność udziału organu w postępowaniu przed sądem - tak wynika z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez Pana Dariusza Centkowskiego.

- czy OWW, w przypadku powstania zaległości, (wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy) za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywał do Biura Informacji Gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: ***liczba przekazanych do BIG informacji gospodarczych w stosunku do dłużników wobec których jednostka kontrolowana była zobowiązana do przekazania takiej informacji.***

Z informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną wynika, iż do BIG zgłoszono 7 spośród 13 dłużników alimentacyjnych objętych kontrolą. W przypadku: Pana (*), Pana (*), Pani (*), Pana (*), Pana (*) oraz Pana (*) – przyjęto ustne wyjaśnienia w których podano, iż organ nie przekazał informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w związku z brakiem możliwości doręczenia wezwania do zapłaty w trybie określonym w art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. z 2010 r., nr 81, poz. 530 ze zm.) – Zgodnie z

---

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

którym „wierzyciel może przekazać do biura informacje gospodarcze o zobowiązaniu dłużnika będącego konsumentem wyłącznie wówczas, gdy są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) zobowiązanie powstało w związku z określonym stosunkiem prawnym, w szczególności z tytułu umowy o kredyt konsumencki oraz umów, o których mowa w art. 187 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.);
- 2) łączna kwota wymagalnych zobowiązań dłużnika będącego konsumentem wobec wierzyciela wynosi co najmniej 200 złotych oraz są one wymagalne od co najmniej 60 dni;
- 3) upłynął co najmniej miesiąc od wysłania przez wierzyciela listem poleconym albo doręczenia dłużnikowi będącemu konsumentem do rąk własnych, na adres do doręczeń wskazany przez dłużnika będącego konsumentem, a jeżeli nie wskazał takiego adresu - na adres miejsca zamieszkania, wezwania do zapłaty, zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura, z podaniem firmy i adresu siedziby tego biura.”

Z uwagi na powyższe zdaniem zespołu kontrolnego, brak dostarczenia wezwania do zapłaty do rąk własnych nie stanowi przesłanki uniemożliwiającej przekazanie do biura informacji gospodarczej, informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, gdyż w powoływanym art. 14 ust 1 pkt 3 możliwe jest oprócz doręczenia do rąk własnych, wysłanie listem poleconym wezwanie do zapłaty, a zgodnie z art. 44 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego, „doręczenia uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.”

- czy OWW upoważnił inny podmiot do przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego ? (art. 8c)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy osoba przekazująca informacje gospodarcze posiadała stosowne upoważnienie ?*

Z dokumentów przedstawionych podczas kontroli - wynika, iż Pan Dariusz Centkowski posiada stosowne upoważnienie w myśl art. 8 c ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, pozwalające na przekazywanie informacji gospodarczych do BIG o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego.

- czy OWW przestrzegał terminów określonych w KPA ? (art. 35 KPA)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo przeprowadzonych postępowań w stosunku do liczby postępowań skontrolowanych.*

Rodzaj postępowań, które poddano kontroli w zakresie terminowości:

- kierowanie wniosku o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust 5 ww. ustawy - w tym zakresie sprawdzono 13 postępowań. Wszystkie wnioski, które zostały skierowane do OWD o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych zostały skierowane z uchybieniem terminu - termin liczono od dnia przyznania osobie uprawnionej świadczenia z FA do dnia skierowania wniosku. Większość, bo aż 5 wniosków została przesłana do OWD po upływie 4 miesięcy od dnia wydania decyzji, pozostałe 3 wnioski zostały skierowane po upływie 3 miesięcy. W pozostały 5 przypadkach, taki wniosek nie został skierowany, gdyż wobec 3 dłużników jednostka kontrolowana była jednocześnie OWW i OWD, a wobec 2 nie znano organu właściwego dłużnika

- przekazanie przez OWW do komornika decyzji przyznającej osobie uprawnionej świadczenia z FA, w tym zakresie sprawdzono 13 postępowań i ustalono, iż wszystkie postępowania przeprowadzone były z zachowaniem terminu.

- wydanie decyzji dłużnikowi alimentacyjnemu w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z FA (termin liczono od dnia zakończenia okresu świadczeniowego do dnia wydania decyzji o zwrocie), w tym zakresie sprawdzono 13 postępowań, wszystkie postępowania, w tym zakresie przeprowadzono z uchybieniem terminu. Wydane zostały jedynie 4 decyzje, po upływie nawet 7 miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego 2011/2012. Wobec pozostałych 9 dłużników powyższa decyzja nie została wydana do dnia kontroli.

Łącznie (w zakresie terminowości) sprawdzono 38 postępowań, z czego 16 przeprowadzono w terminie określonym w art. 35 KPA, natomiast wobec pozostałych 26 nie został zachowany termin wynikający z art. 35 i 36 KPA. Zatem, 42,10% postępowań przeprowadzona była terminowo.

- czy OWW wydał po zakończeniu okresu świadczeniowego 2011/2012 lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego - decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności, z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego ? (art. 27 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wydanych decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika wypłaconych należności, w stosunku do decyzji przyznających lub uchylających prawo do świadczeń z FA.*

Spośród 13 sprawdzonych postępowań, w sprawie dochodzenia zwrotu należności od dłużnika alimentacyjnego ustalono, iż w 9 przypadkach na dzień kontroli tj. 25.04.2013 r. nie została wydana decyzja w sprawie zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012. Ponadto wobec 6 dłużników prowadzone są obecnie działania mające na celu ustalenie miejsca zamieszkania.

Jedynie wobec 4 dłużników jednostka kontrolowana wywiązała się z nałożonego obowiązku, o którym mowa w art. 27 ust 2 ww. ustawy.

- jakie działania podejmował OWW (czy wystawiono tytuł wykonawczy, w przypadku braku dokonania spłaty w terminie określonym w decyzji), w celu wyegzekwowania należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust 3)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wystawionych tytułów wykonawczych, w stosunku do liczby dłużników, którzy nie dokonali spłaty w terminie*

W trakcie kontroli ustalono, iż jednostka kontrolowana nie wystawiła (na dzień kontroli) żadnego tytułu wykonawczego zobowiązującego dłużnika alimentacyjnego, do zwrotu należności za okres zasiłkowy 2011/2012. Decyzje zobowiązujące dłużników alimentacyjnych do zwrotu wypłaconych świadczeń z FA wydane były w kwietniu 2013 r., natomiast termin wyznaczony do spłaty wynosił 14 dni od daty otrzymania decyzji, tak więc postępowania w sprawie dochodzenia należności były w toku. W związku z tym, powyższe zagadnienie należało wyłączyć z oceny kontrolowanej jednostki. Ze względu na wcześniej stwierdzone uchybienia (w zakresie terminowości wydania decyzji zobowiązującej dłużników do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń) zespół kontrolny nie jest w stanie ocenić powyższego zagadnienia.

- czy OWW przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika (OWD) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego; decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego;

informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa (art. 27 ust 7)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *w jaki sposób OWW wywiązywał się z obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7.*

Badając dokumentację kontrolną zespół kontrolny ustalił, iż jednostka kontrolowana wywiązywała się z obowiązku nałożonego w art. 27 ust 7 ww. ustawy. Informacja o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułów o których mowa w art. 27 ust 7 pkt 3 ww. ustawy – została wysłana do 11 spośród 13 dłużników. Informacja nie była przekazywana tylko w przypadku, gdy jednostka kontrolowana nie знаła miejsca zamieszkania dłużnika np. Pani (*) i Pan (*). Jednocześnie powyższa informacja została przesłana do 8 spośród 13 organów właściwych, informacja nie była kierowana w przypadku gdy jednostka była jednocześnie OWW i OWD, a także gdy nie znano organu właściwego dłużnika np. Pani (*), Pan (*), Pan (*), Pan (*) czy też Pan (*). Również informacja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego przekazywana była do dłużników alimentacyjnych – informacje przesłano do 11 spośród 13 dłużników alimentacyjnych, jedynie w przypadku Pana (*) i Pani (*) taka informacja nie została przekazana. Wątpliwości budzi termin przekazywania informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. decyzja przyznająca świadczenie na okres zasiłkowy 2011/2012 została wydana w miesiącu listopadzie 2011 r., natomiast informacja o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego przesyłana była nawet w marcu 2013 r. – taka sytuacja miała miejsce w przypadku Pana (*), Pana (*), Pana (*), Pani (*), Pana (*), Pana (*) oraz Pana (*). Zastrzeżenia budzi również fakt, iż w pismach nawet z marca 2013 r. informujących dłużników alimentacyjnych o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 są ujęte również informacje o przyznaniu świadczeń w okresie zasiłkowym 2010/2011, co mogło by oznaczać, że dłużnik alimentacyjny przez cały okres pobierania świadczeń przez osobę uprawnioną nie wiedział, że takie świadczenia są wypłacane w zastępstwie alimentów (taka sytuacja miała miejsce w przypadku Pana (*) – informacja z dnia 22.02.2012 r., (*) – informacja z dnia 21.03.2012 r. , Pana (*) – informacja z dnia 12.03.2013 r., Pana (*) – informacja z dnia

---

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

21.02.2012 r., Pani (*) - informacja z dnia 20.03.2012 r. Pana (*) – informacja z dnia 13.03.2013r., Pana (*) - informacja z dnia 16.03.2012 r., Pana (*) – informacja z dnia 14.03.2013r.).

W przypadku decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego, należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej – ustalono, iż we wszystkich przypadkach, w których decyzja została wydana, była ona przekazywana do OWD (w sytuacji gdy znano OWD) i do dłużnika.

- czy OWW przekazywał OWD informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust 1 pkt 1 i 2? (art. 27 ust 7a)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych informacji OWD o zobowiązaniach w stosunku do liczby skontrolowanej dokumentacji dłużników.*

W trakcie kontroli ustalono, iż Urząd Gminy w Gubinie we wszystkich przypadkach, w których znano organ właściwy dłużnika – przekazywał informację o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

- czy OWW przekazał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego? (art. 27 ust. 8)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba przekazanych decyzji komornikowi w stosunku do liczby decyzji wydanych*

Jednostka kontrolowana wywiązywała się z obowiązku nałożonego art. 27 ust. 8 ww. ustawy, w sposób rzetelny – wszystkie decyzje (objęte kontrolą) przyznające prawo do świadczeń z FA przekazywane były jednocześnie do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne.

2. Zasadność przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego – oceniono pozytywnie z uchybieniami

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy z należyłą starannością, rzetelnie i terminowo realizowane były zadania nałożone na organ właściwy wierzyciela , w tym celu

---

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

skontrolowano 20% dokumentacji źródłowej rodzin dla których, w okresie zasiłkowym 2011/2012 zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Ponadto badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o kompletny wniosek? (art. 15 ust 3 i 4)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby decyzji wydanych* – Kontroli poddano dokumentację 13 wierzycieli, którym w okresie zasiłkowym 2011/2012 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były w oparciu o kompletny wniosek. Do wniosku dołączane były między innymi zaświadczenia wydane przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego lub oświadczenia o dochodzie, zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów, inne dokumenty, tj. oświadczenie strony o bezskutecznej egzekucji, jak również w niektórych przypadkach zaświadczenia organu prowadzącego egzekucję, dokumenty zasądające alimenty (odpisy orzeczenia sądu, postanowienia sądu, ugody sądowe), dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej) – zatem, 100 % skontrolowanej dokumentacji zawierała komplet wymaganych dokumentów.

- czy decyzje wydawane były terminowo? (art. 20 ww. ustawy, art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych* – skontrolowano 13 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były z zachowaniem terminu o którym mowa w art. 20 ww. ustawy oraz art. 35 KPA – 100 % skontrolowanych decyzji wydana była w terminie.

- czy postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzone było zgodnie z zasadami i trybem określonym w rozdziale 4 ww. ustawy oraz kodeksem postępowania administracyjnego?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka kontrolowana przeprowadza postępowanie zgodnie z zasadami i trybem określonym w roz. 4*

Ustalono, iż w trzech przypadku (na 13 skontrolowanych postępowań) świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane na osobę nieuprawnioną, w świetle przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zatem, 77 % postępowań prowadzona była zgodnie z zasadami i trybem określonym w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były we właściwej wysokości i na właściwy okres? (art. 9, art. 10)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba właściwie przyznanych świadczeń (wysokość i okres) w stosunku do skontrolowanych decyzji* – na podstawie skontrolowanej dokumentacji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż wszystkie świadczenia zostały przyznane we właściwej wysokości i na właściwy okres - 100 % skontrolowanych świadczeń przyznanych było na właściwy okres i we właściwej wysokości.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane były osobom spełniającym kryterium dochodowe? (art. 9 ust 2)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.*

Wszystkie osoby którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały kryterium dochodowe – 100 % decyzji wydana była prawidłowo, i tak ustalono, iż w 2 przypadkach osoby uprawnione wykazały 0 dochód, w 2 – dochód nie przekroczył kwoty 100 zł, w 3 przypadkach – kwoty 300 zł, w 4 przypadkach – 500 zł, natomiast w 2 przypadkach wykazano dochód powyżej 500 zł. Zatem, wszystkie osoby ubiegające się o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie przekroczyły kryterium dochodowego, wynoszącego 725 zł na osobę w rodzinie.

- czy OWW wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego? (art. 12)

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy osoba prowadząca postępowania w sprawie świadczeń z FA posiadała stosowne upoważnienie.*

Prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zajmuje się pracownik, który nie posiada stosownego upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ww. ustawy.

- czy świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były z zachowaniem terminu określonego w decyzji?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wypłaconych świadczeń w stosunku do skontrolowanej dokumentacji.*

Skontrolowano 13 decyzji pod względem wypłaty przyznanego świadczenia. Wszystkie decyzje zawierają informację, o terminie wypłaty przyznanego świadczenia. Sprawdzeniu wypłaty przyznanego świadczenia dokonano w miesiącu grudniu 2011r. – i tak ustalono, iż przelewy na konto bankowe zostały dokonane w dniu 22.12.2011r., natomiast wypłaty gotówkowej w kasie dokonano w dniu 20.12.2011r. – 100 % skontrolowanych decyzji wypłacono z zachowaniem terminu określonego w decyzji.

- czy jednostka kontrolowana terminowo, rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *czy jednostka rzetelnie i terminowo sporządzała sprawozdania.*

Na podstawie dat przekazanych sprawozdań do aplikacji s-Fundusz (data przekazania sprawozdania do urzędu wojewódzkiego) stwierdzono, iż jednostka kontrolowana sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za I, III i IV kwartał 2012r. przekazała z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Natomiast sprawozdanie za II kwartał 2012 r. zostało przekazane 02.08.2012r., gdzie termin przekazania sprawozdania wyznaczono na 15 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału (tj. 15 lipiec 2012 r.).

Ze sprawozdania za IV kw. 2011 roku wynika, iż wypłacono w miesiącu grudniu 2011 r., świadczenia dla 61 rodzin w łącznej kwocie 24.006 zł. Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc grudzień 2011r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – W toku kontroli stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie art. 12 ust. 2, art. 8 a, art. 9, art. 3 ust 5, art. 27 ust 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, art. 35 kodeksu postępowania administracyjnego oraz §2 ust.1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- rzetelność – Na podstawie skontrolowanej dokumentacji w zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela wskazać należy, iż zadania nałożone przez ustawodawcę są realizowane opieszale (nawet po upływie 7 miesięcy) z uchybieniem terminów, co może mieć wpływ na skuteczność egzekucji. W przypadku zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zadanie realizowane jest z zachowaniem terminu. Świadczenia realizowane są w określonym w decyzji terminie.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W zakresie zasadności przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż w toku prowadzonego postępowania przyznano i wypłacono świadczenie osobie nieuprawnionej, i tak:

Decyzją z dnia 24.11.2011r. Nr DEC/2011-11-24/061/11-12/wierz/2011/100 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla osoby ubiegającej się o świadczenie alimentacyjne tj. Pani (*) matce (*), ur. (*), która w dniu złożenia wniosku istotnie jako przedstawiciel ustawowy osoby uprawnionej mogła ubiegać się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego w świetle przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jednakże z dniem uzyskania pełnoletności, a tym samym pełnej zdolności do czynności prawnych przez córkę (*), decyzja winna być wydana na osobę uprawnioną.

Wiadomym jest fakt, iż małoletnia osoba uprawniona nie ma pełnej zdolności do czynności prawnej, tak więc w jej imieniu czynności prawnych dokonuje przedstawiciel ustawowy – matka/ojciec. Natomiast z chwilą uzyskania przez córkę pełnoletności, wygasa

---

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

instytucja opiekuna prawnego Pani (*), i tym samym przestała być stroną postępowania w sprawie.

Z uwagi na powyższe decyzja winna być wystawiona (z chwilą uzyskania pełnoletności, a tym samym pełnej zdolności do czynności prawnych) na stronę postępowania, jak również wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego powinien zawierać dane oraz podpis osoby uprawnionej do pobierania świadczeń.

Zgodnie z art. 2 pkt. 11 w/w ustawy – za „osobę uprawnioną uważa się osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna”. Ponadto zgodnie z art. 9 ust 1 w/w ustawy, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia (...). Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji z dnia 14.11.2011r. nr DEC/2011-11-14/049/11-12/wierz/2009/80 oraz decyzji z dnia 14.11.2011r. nr DEC/2011-11-14/053/11-12/wierz/2008/42.

- osoba zajmująca się prowadzeniem postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie posiada stosownego upoważnienia, o którym mowa w art. 12 ust 2 ww. ustawy, o treści „organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu, albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji”.

Z zakresu czynności pracownika merytorycznego - Pana Dariusza Centkowskiego – wynika między innymi, iż realizuje zadania związane z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a w szczególności ustala prawo i wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przyjmuje wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przygotowuje decyzje przyznające lub odmawiające prawo do świadczeń, sporządza listy wypłat. Pan Dariusz Centkowski nie posiada jednak stosownego upoważnienia, o którym mowa powyżej. Z dokumentacji kontrolnej wynika, iż istotnie Pan Dariusz Centkowski posiada upoważnienie (Zarządzenie Wójta Gminy Gubin nr 37/2010) do przekazywania informacji do BIG, jak również upoważnienie do prowadzenia postępowania

---

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

z dłużnikami alimentacyjnymi (Zarządzenie nr 35/2010 Wójta Gminy Gubin), jednakże nie posiada upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust 2 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W zakresie działań prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych jako organ właściwy wierzyciela stwierdzono:

Kontrola ujawniła beczynność lub opieszale działania w zakresie wydawania decyzji w sprawie zwrotu należności otrzymanych przez osoby uprawnione, które wydawane były nawet po upływie 7 miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego lub nie były wydawane w ogóle, co może mieć wpływ na skuteczność egzekucji – stanowi to naruszenie art. 35 KPA oraz art. 27 ust 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Stwierdzono także, naruszenie art. 35 KPA w zakresie przekazywania wniosków do organu właściwego dłużnika, w przypadkach, o których mowa w art. 3 ust.5 ww. ustawy. Wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, kierowane były do organów właściwych dłużnika nawet po upływie 4 miesięcy.

Organ właściwy nie przekazywał do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, we wszystkich przypadkach, kiedy powstawała zaległość za okres dłuższy niż 6 miesięcy, co stanowi naruszenie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wątpliwości budzi fakt, iż w pismach z marca 2013 r. informujących dłużników alimentacyjnych o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2011/2012 są ujęte również informacje o przyznaniu świadczeń w okresie zasiłkowym 2010/2011. Ponadto, zastrzeżenia budzi również termin przekazywania informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. decyzja przyznająca świadczenie na okres zasiłkowy 2011/2012 została wydana w miesiącu listopadzie 2011 r., natomiast informacja o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego przesyłana była po upływie 4 miesięcy.

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych nieprawidłowości jest Wójt Gminy Gubin Pan Zbigniew Barski, który sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości zalecam :

- prawidłowe określenie strony postępowania przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (art. 9 ust 1 w związku z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów);
- uregulowanie kwestii prawnej w odniesieniu do upoważnienia pracownika w zakresie realizacji zadań zleconych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w związku z art. 12 ust. 2;
- niezwłocznie po zakończeniu okresu świadczeniowego wszczynać postępowanie w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- przestrzeganie terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego;
- każdorazowo, w przypadku gdy jednostka nie jest organem właściwym dłużnika, a zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, niezwłocznie kierować wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
- bezzwłocznie informować dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- rzetelne i konsekwentne realizowanie zadań określonych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym zwiększenie zaangażowania w zakresie działań zmierzających do odzyskania należności budżetu państwa.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. 2011 Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonywania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski